PATVIRTINTA
Vilniaus vaikų socialinės globos namų
„Gilė“ direktoriaus
2020 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. V - 46

BĮ VILNIAUS VAIKŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ „GILĖ“ VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS GLOBOTINIAMS (RŪPINTINIAMS)

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. BĮ Vilniaus vaikų socialinės globos namų „Gilė“ (toliau – Globos namai) vidaus tvarkos taisyklės globotiniams (rūpintiniams) (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais aktais, Globos namų nuostatais, vidaus tvarkos taisyklėmis, LR socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintomis socialinės globos normomis, Higienos normomis, darbuotojų darbo saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos įstatymais, užtikrinant globotinių (rūpintinių) saugias ir sveikas gyvenimo sąlygas, poreikius, ugdymąsi, privačią erdvę ir rengimą savarankiškam gyvenimui.
2. Taisyklės reglamentuoja globotinių (rūpintinių) (toliau – vaikų) dienos rėžimą, elgesio normas, pagrindines teises ir pareigas, atsakomybę, kambarių ir kitų patalpų vidaus tvarką, vaikų paieškos skelbimo tvarką, vaikų skatinimo ir drausminimo priemones bei kitus klausimus.

II SKYRIUS
BENDRIEJI VIDAUS TVARKOS PRINCIPAI

3. Teisės aktų nustatyta tvarka be tėvų globos likę vaikai apgyvendinami šeimynose. Vienoje šeimynoje apgyvendinama iki 8 vaikų, laikantis brolių ir seserų gyvenimo kartu principo.
4. Šeimynose dirba socialiniai darbuotojai ir socialinių darbuotojų padėjėjai (toliau – šeimynos darbuotojai), kurie nepertraukiamai teikia pagalbą šeimynose gyvenantiems vaikams. Esant poreikiui, vaikams sudaromos galimybės gauti ir psichologinę, medicininę ar kitą reikalingą pagalbą.
5. Šeimynos teisės aktų nustatyta tvarka ir laikantis teisės aktų reikalavimų apgyvendinamos Globos namų teisėtai valdomose ir naudojamose patalpose. Šeimynos aprūpinamos būtinais baldais, inventoriumi, namų apyvokos reikmenimis, kitais daiktais, kurie reikalingi kuo artimesnės šeimai namų aplinkos sukūrimui.
6. Vaikai aprūpinami patalyne, rankšluosčiais, reikiamomis higienos priemonėmis ir kitais būtinais daiktais. Vaikai, atsižvelgiant į vaiko amžių, lytį, metų laiką, esant galimybėms į vaiko estetinį skonį ir pageidavimus, aprūpinami apranga, avalyne. Drabužiai, avalynė, rankšluosčiai kiekvienam vaikui skiriami individualiai.
7. Pagal galimybes (įvertinus vaikų amžių, sugebėjimus, sveikatos būklę) vaikams sudaromos sąlygos kartu su šeimynos darbuotojais vykti į parduotuves, dalyvauti įsigyjant buityje reikalingus daiktus, higienos priemones, maisto produktus, drabužius, avalynę ir kt.
8. Šeimynos darbuotojai su vaikais tariasi dėl vaikui reikalingų daiktų, rūbų, avalynės, norimų jų maisto produktų įsigijimo, išklauso jų nuomonę, pageidavimus, moko ir padeda nusistatyti prioritetus, kokie daiktai vaikui šiuo metu yra reikalingiausi, diegia sveiko maisto pasirinkimo įgūdžius.
9. Vaikai savo kambarius, kuriuose gyvena, bendras šeimynos patalpas (išskyrus sanitarinius mazgus), siekiant ugdyti vaikų savarankiškumą bei gebėjimą pasirūpinti savimi ir savo buitimi, tvarko, maistą gaminasi, drabužius skalbiasi, kitus buities darbus atlieka patys, padedami šeimynos darbuotojų.

10. Vaikams, atsižvelgiant į jų amžių, brandą, sugebėjimus, specifinius poreikius, laikantis savivaldybės patvirtintų gyvūnų laikymo ir higienos reikalavimų, suderinus su šeimynos darbuotojais bei kitais šeimynos vaikais, sudaromos galimybės auginti naminį gyvūnėlį ir juo rūpintis.
11. Vaikai iki 14 metų amžiaus iš šeimynos gyvenamųjų patalpų, Globos namų teritorijos išeina su lydinčiu šeimynos darbuotoju. Vaikai, sulaukę 14 metų, ir sudarę su Globos namais rašytinę sutartį bei griežtai laikydamiesi sutarties reikalavimų, ne pamokų ir ne pamokų ruošos metu šviesiu paros metu išeiti gali savarankiškai - be lydinčio asmens, tačiau ne ilgiau kaip 1 valandai per dieną darbo dienomis ir ne ilgiau kaip 6 valandoms per dieną poilsio ir švenčių dienomis bei atostogų metu. Visais atvejais vaikai privalo grįžti iki 21.00 val.
12. Lankytojai pas vaiką gali svečiuotis darbo, mokslo dienomis – nuo 17.00 iki 19.00 val., savaitgaliais, atostogų ir švenčių dienomis – nuo 10.00 iki 12.00 val. ir nuo 17.00 iki 19.00 val. Vaikų lankymo ir lankytojų priėmimo tvarką reglamentuoja Vaikų gyvenančių Vilniaus vaikų socialinės globos namuose „Gilė" lankymo tvarka.
13. Agresyvaus elgesio, nepažįstamiems, neprisistačiusiems ir nepateikusiems dokumento asmenims, asmenims turintiems negatyvų poveikį vaikams, lankyti vaiko neleidžiama. Esant įtarimų, kad lankytojas yra apsvaigęs nuo alkoholio ar psichotropinių medžiagų, darbuotojas lankyti vaiko neleidžia arba kviečia policiją lankytojo blaivumui patikrinti.
14. Vaikai savaitgaliais, atostogų ir švenčių dienomis teisės aktų nustatyta tvarka gali būti išleidžiami svečiuotis pas giminaičius, kitus asmenis, turinčius leidimą priimti vaiką, jei tai neprieštarauja vaiko interesams (užtikrinta saugi aplinka, užtikrinta vaiko priežiūra).
15. Šeimynos (šeimynos darbuotojai kartu su šeimynos vaikais), kiek tai neprieštarauja šioms Taisyklėms, turi galimybę susikurti savo elgesio šeimynose taisykles, konkretizuoti vaikų drausminimo ir skatinimo priemones, detalizuoti vidaus tvarką, pritaikant ją prie konkrečioje šeimynoje gyvenančių vaikų amžiaus, poreikių, gebėjimų, sveikatos būklės ir pan. Tokias elgesio, tvarkos taisykles šeimynos darbuotojai privalo suderinti su Globos namų direktoriaus pavaduotoju socialiniams reikalams, su jomis pasirašytinai supažindinti visus šeimynoje gyvenančius vaikus, taisykles pakabinti vaikams prieinamoje ir gerai matomoje vietoje.

III SKYRIUS
VAIKŲ DIENOS RĖŽIMAS MOKSLO METŲ, ATOSTOGŲ, ŠVENČIŲ DIENOMIS IR SAVAITGALIAIS

16. Mokslo metų dienomis vaikų dienos rėžimas:

- 6.00 - 7.00 val. kėlimas, rytinė savitvarka;
- 7.00 - 7.30 val. pusryčiai;
- 7.30 - 7.50 val. išvykimas į mokyklas;
- 13.00 - 14.00 val. grįžimas iš mokyklų;
- 14.00 - 14.30 val. pietūs;
- 14.30 - 15.30 val. užsiėmimai šeimynose;
- 15.30 - 16.00 val. pavakariai;
- 16.00 - 17.00 val. pamokų ruoša;
- 17.00 - 18.30 val. papildomojo ugdymo užsiėmimai, laisvalaikis, užsiėmimai šeimynose;
- 18.30 - 19.00 val. vakarienė
- 19.00 - 20.00 val. laisvalaikis
- 20.00 - 21.00 val. vakarinė savitvarka, pasiruošimas miegui
- 21.00 – 6.00 val. miegas (ramybės laikas)

17. Savaitgaliais, atostogų ir švenčių dienomis vaikų dienos rėžimas:

- 9.00 - 9.30 val. kėlimas;
- 9.30 - 10.00 val. pusryčiai;
- 10.00 -10.30 val. savitvarka;
- 10.30 - 11.00 val. priešpiečiai;
- 11.00 - 13.30 val. individualus darbas šeimynose;
- 13.30 - 14.00 val. pietūs;
- 14.00 - 16.00 val. laisvalaikis;
- 16.00 - 16.30 val. pavakariai;
- 13.00 - 18.00 val. užsiėmimai šeimynose;
- 18.00 - 18.30 val. vakarienė
- 18.30 - 20.00 val. individualūs užsiėmimai šeimynose;
- 20.00 - 21.00 val. vakarinė savitvarka, pasiruošimas miegui;
- 21.00 - 9.00 val. miegas (ramybės laikas)

18. Šeimynos (šeimynos darbuotojai kartu su šeimynos vaikais), atsižvelgdamos į šiose Taisyklėse nustatytą vaikų dienos rėžimą mokslo metų bei atostogų ir švenčių dienomis, savaitgaliais, gali nusistatyti savo dienos rėžimą, kuris būtų pritaikytas prie konkrečioje šeimynoje gyvenančių vaikų amžiaus, poreikių, gebėjimų, sveikatos būklės, lankomose ugdymo įstaigose nustatytų pamokų, pietų pertraukų trukmės, vaikų dalyvavimo papildomame ugdyme, kituose užsiėmimuose ir pan.
19. Šeimynoje nusistatomą vaikų dienos rėžimą šeimynos darbuotojai privalo suderinti su Globos namų direktoriaus pavaduotoju socialiniams reikalams, su nustatytu dienos rėžimu supažindinti visus šeimynoje gyvenančius vaikus, dienotvarkę pakabinti vaikams prieinamoje ir gerai matomoje vietoje.
20. Ryte vaikus žadina šeimynos darbuotojas, dirbęs naktį. Mokslo metų dienomis šeimynos darbuotojai tikrina, ar visi vaikai išvyko į ugdymo įstaigas. Apie ugdymo įstaigos nelankymą, kitas iškilusias problemas šeimynos darbuotojai informuoja Globos namų direktoriaus pavaduotoją socialiniams reikalams ir socialinį pedagogą, o esant reikalui, direktorių ir kitus specialistus.
21. Vaikus iki 14 metų, taip pat vaikus, kuriems sudėtinga integruotis į mokymo procesą, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra dėl elgesio ar sveikatos problemų į ugdymo įstaigą, papildomus užsiėmimus palydi bei parlydi šeimynos darbuotojai. Vaikai, sulaukę 14 metų, kuriems nereikalinga nuolatinė priežiūra dėl elgesio ar sveikatos problemų į ugdymo įstaigą vyksta ir iš jos grįžta savarankiškai.
22. Pamokų ruoša pagal vaikų amžių, poreikį, gebėjimus, sveikatos būklę vykdoma individualiai, padedant šeimynos darbuotojams.
23. Vaikai privalo laikytis šiose Taisyklėse nurodyto arba konkrečioje šeimynoje nusistatyto dienos rėžimo mokslo metais. Vaikų dienos rėžimas savaitgaliais, atostogų ir švenčių dienomis vykdomas atsižvelgiant į vaikų sveikatą, amžių ir poreikius, suteikiant vaikams daugiau privatumo, saviraiškos, įvairių laisvalaikio užimtumo formų.

IV SKYRIUS
PAGRINDINĖS VAIKŲ TEISĖS IR PAREIGOS

24. Kiekvienas vaikas yra visuomenės narys, kuris laikydamasis visuotinai pripažintų elgesio normų, turi teisę (kiek šių teisių neriboja teisės aktų nuostatos ir paties vaiko teisėtų interesų apsauga):

24.1. į tinkamas, saugias ir sveikas gyvenimo sąlygas, socialinį aprūpinimą;

24.2. į vardą, pavardę, tautybę ir pilietybę;

24.3. į minties, sąžinės, žodžio, religijos laisvę;
24.4. puoselėti savo kalbą, kultūrą, papročius, tradicijas;
24.5. į nemokamą mokymą valstybinėse ir savivaldybių mokyklose pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas ir profesinio mokymo programas, skirtas pirmajai kvalifikacijai įgyti;
24.6. mokytis pagal savo gebėjimus ir poreikius;
24.7. dalyvauti papildomo ugdymo, kultūrinėje, kūrybinėje, meninėje veikloje, visuomeniniuose renginiuose, projektuose, vykti į išvykas, ekskursijas, sporto žaidynes, dalyvauti kituose jo amžių bei brandą atitinkančiuose renginiuose;
24.8. gauti viešąją informaciją, kuri prisideda prie jo gerovės ir skatina jo fizinį, protinį, dvasinį, emocinį, dorovinį vystymąsi;
24.9. į nuosavybę;
24.10. į poilsį ir laisvalaikį, atitinkantį jo amžių, sveikatos būklę ir poreikius;
24.11. pagal savo amžių ir brandą reikšti nuomonę, pažiūras, pageidavimus, sprendžiant klausimus, susijusius su jo, kaip asmenybės, vystymąsi;
24.12. pareikšti savo nuomonę įvaikinimo, globos skyrimo klausimais;
24.13. pagal savo amžių ir brandą reikšti pageidavimus, nuomonę dėl maitinimosi, aprangos, avalynės, konkrečių daiktų reikalingumo ir pan.;
24.14. pagal galimybes vykti kartu su šeimynos darbuotojais į parduotuves, dalyvauti įsigyjant buityje reikalingus daiktus, higienos priemones, maisto produktus, drabužius, avalynę;
24.15. palaikyti ir puoselėti ryšius su artimaisiais giminaičiais, asmenimis, priimančiais vaiką laikinai svečiuotis, draugais;
24.16. savaitgaliais, švenčių ar atostogų metu svečiuotis pas giminaičius, kitus asmenis, turinčius leidimą priimti vaiką, kai užtikrinama saugi aplinka, vaiko priežiūra;
24.17. į privatumą, asmens duomenų apsaugą, susirašinėjimo slaptumą, garbę ir orumą, asmens neliečiamybę ir laisvę;
24.18. gauti informaciją apie save, dalyvauti, kai yra svarstomas jo elgesys;
24.19. dalyvauti savivaldoje, pateikti pasiūlymus vaikų elgesio, laisvalaikio užimtumo, buities klausimais;
24.20. turėti savo asmeninę sąskaitą;
24.21. turėti savo asmeninius daiktus (pvz. rūbus, žaislus, stalo žaidimus, ausinukus, avalynę, higienos priemones ir kt.);
24.22. dalyvauti planuojant ir aptariant jo palydėjimo į savarankišką gyvenimą priemones;
24.23. pasirinkti „savą asmenį" – pasirinktą Globos namų darbuotoją, kuriam galėtų patikėti savo problemas, išsipasakoti;
24.24. gauti socialinę, psichologinę, medicininę ar kitą reikalingą pagalbą;
24.25. esant reikalui kreiptis į Globos namų administraciją;
24.26. esant jo teisių pažeidimui savarankiškai kreiptis į Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolierių, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar jos įgaliotą teritorinį skyrių, policiją ar švietimo, sveikatos priežiūros ar kitą instituciją, o sulaukęs 14 metų, – į teismą;
24.27. įgyvendinti kitas įstatymuose ir Globos namų lokaliniuose teisės aktuose įtvirtintas teises.

25. Vaikai privalo:
25.1. dorai elgtis, gerbti Globos namų darbuotojus, šalia esančius kitus vaikus, laikytis etikos, socialinės elgsenos, žmonių bendravimo normų;
25.2. lankyti ugdymo įstaigą, sistemingai ir stropiai pagal savo sugebėjimus mokytis, siekti išsilavinimo ir specialybės įsigijimo; be pateisinamos priežasties nepraleisti pamokų;

25.3. ugdymo įstaigoje laikytis moksleivių elgesio ir įstaigos vidaus tvarkos taisyklių;
25.4. vykstant į ugdymo įstaigą, papildomus užsiėmimus, ekskursijas, išvykas, renginius ar pan. laikytis saugaus eismo taisyklių, vykdyti lydinčių asmenų nurodymus;
25.5. tausoti Globos namų turtą, saugoti ir prižiūrėti gyvenamąjį būstą, gyvenamąją aplinką, baldus, inventorių;
25.6. palaikyti švarą ir tvarką kambariuose, bendro naudojimo patalpose, nešiukšlinti;
25.7. už sugadintą Globos namų turtą, padarytą įstaigai žalą atsakyti teisės aktų nustatyta tvarka;
25.8. už padarytas nusikalstamas veikas, nusižengimus, kitiems asmenims padarytą žalą atsakyti teisės aktų nustatyta tvarka;
25.9. susirgus ar susižeidus pranešti šeimynos darbuotojui, sveikatos priežiūros specialistui, kreiptis į medikus;
25.10. norėdami įeiti į kitos šeimynos gyvenamąsias patalpas, gauti tos šeimynos darbuotojo sutikimą;
25.11. pastebėjus smurtą, patyčias, neleistinus kitų vaikų ar darbuotojų veiksmus, pranešti pagal galimybes atitinkamai šeimynos darbuotojui, „savam asmeniui" ar Globos namų administracijai;
25.12. grįžti į šeimyną iki 21.00 val. vakaro;
25.13. norėdami išvykti iš Globos namų teritorijos ar šeimynos savarankiškai (tik vaikai sulaukę 14 metų) sudaryti su Globos namais rašytinę sutartį, griežtai laikytis sutartyje nustatytų reikalavimų;
25.14. laikytis šių Taisyklių, šeimynose nusistatytos tvarkos, vykdyti šeimynos darbuotojų reikalavimus;
25.15. vykdyti kitas įstatymuose ir Globos namų lokaliniuose teisės aktuose įtvirtintas pareigas.

26. Vaikams draudžiama:
26.1. savavališkai pasišalinti iš šeimynos ar Globos namų patalpų ir teritorijos;
26.2. nustatytu miego (ramybės laiku) triukšmauti, leisti garsiai muziką;
26.3. naudoti smurtą (fizinį, psichologinį, seksualinį), necenzūrinius žodžius arba kito asmens garbę ir orumą įžeidžiančius veiksmus prieš kitus vaikus, šeimynos darbuotojus, kitus Globos namų darbuotojus ar kitus asmenis;
26.4. žaloti savo kūną;
26.5. laikyti, vartoti, platinti tabako gaminius, elektronines cigaretes, alkoholį, psichotropines ir toksines medžiagas;
26.6. laikyti, nešioti aštrius, degius, sveikatai ar gyvybei pavojingus daiktus (pvz. peilius, šaunamuosius ginklus, dujų balionėlius, pirotechnikos priemones ir kt.);
26.7. savarankiškai taisyti elektros, santechnikos įrangą, elektrinius prietaisus;
26.8. gadinti, naikinti Globos namų turtą, suteiktus baldus, inventorių, rūbus;
26.9. vykdyti įstatymams priešingas, nusikalstamas veikas;
26.10. atlikti kitus veiksmus, kuriuos draudžia įstatymai ir Globos namų lokaliniai teisės aktai.

V SKYRIUS
VAIKŲ PAIEŠKOS TVARKA

27. Vaikui savavališkai pasišalinus, pabėgus iš šeimynos gyvenamųjų patalpų, Globos namų teritorijos, negrįžus iki 21.00 val. jo šeimynos darbuotojas apie tai nedelsiant informuoja direktoriaus pavaduotoją socialiniams reikalams bei socialinį pedagogą, o esant reikalui, ir Globos namų direktorių.
28. Apie vaiko savavališką pasišalinimą, pabėgimą, negrįžimą policijos komisariatą informuoja tuo metu šeimynoje pagal grafiką dirbantis šeimynos darbuotojas. Jei pasišalina jaunesnis kaip

14 metų vaikas – policijai pranešama iš karto, jei pasišalina vyresnis kaip 14 metų vaikas ir su juo yra ryšys arba numanoma vaiko buvimo vieta, policijai pranešama 22.00 val.

29. Vaiką suradus, jam grįžus, kruopščiai analizuojamos vaiko pasišalinimo priežastys, paimamas vaiko paaiškinimas bei priimamas sprendimas dėl netinkamo vaiko elgesio keitimo.

VI SKYRIUS
VAIKŲ SKATINIMAS IR DRAUSMINIMAS, ELGESIO VERTINIMAS

30. Konkrečią vaikų skatinimo ir drausmino sistemą nusistato pačios šeimynos (šeimynų darbuotojai kartu su šeimynos vaikais).
31. Skatinimui gali būti taikomos šios priemonės:
31.1. viešas pagyrimas bendrame vaikų susirinkime;
31.2. direktoriaus padėka vaikui;
31.3. išvykos, kelionės, renginiai ir kitos pramogos;
31.4. kišenpinigių išmokos padidinimas;
31.5. leidimas išeiti be lydinčio asmens (pagal sudarytą rašytinę sutartį vaikams, sulaukusiems 14 metų);
31.6. kitos skatinimo priemonės nusimatytos šeimynos vaikų skatinimo sistemoje.
32. Vaikų drausminimui gali būti taikomos šios priemonės:
32.1. netinkamo elgesio aptarimas bendrame vaikų susirinkime;
32.2. direktoriaus raštiška pastaba;
32.3. pokalbiai su Vaiko teisių apsaugos specialistais;
32.4. organizuojamų išvykų, kelionių, renginių ir kitų pramogų sustabdymas;
32.5. leidimo išeiti be lydinčio asmens (pagal sudarytą rašytinę sutartį vaikams, sulaukusiems 14 metų) panaikinimas;
32.6. kitos drausminimo priemonės nusimatytos šeimynos vaikų drausminimo sistemoje.
33. Draudžiama vaikus skatinti piniginėmis premijomis, bausti fizinėmis bausmėmis.
34. Vaikų skatinimą ar drausminimą inicijuoja šeimynų darbuotojai.
35. Vaikų elgesį vertina ir analizuoja šeimynų darbuotojai, psichologas, socialinis pedagogas, kiti specialistai. Esant reikalui, konsultuojamasi su kitų įstaigų specialistais.
36. Šeimynų darbuotojai, psichologas, socialinis pedagogas, kiti specialistai vaiko elgesio, mokymosi, sveikatos ir kt. pokyčius fiksuoja atitinkamuose dokumentuose.
37. Įstaigoje veikia Vaiko gerovės komisija, kurios tikslas – kurti saugią ir palankią vaikams aplinką, formuoti tinkamas vaikų nuostatas, vertybes, ugdyti atsparumą neigiamiems reiškiniams, žalingiems įpročiams, organizuoti ir koordinuoti prevencinį darbą bei pagalbos teikimą vaikui.
38. Kai vaikai atlieka įstatymams priešingas, nusikalstamas veikas, piktybiškai nesilaiko nustatytų taisyklių, nelanko mokyklos, teisės aktų nustatyta tvarka sprendžiama dėl minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių vaikui skyrimo.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Šios Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos.
40. Už šių taisyklių tinkamą įgyvendinimą atsako šeimynų darbuotojai.
41. Taisyklės peržiūrimos ir esant poreikiui atnaujinamos ne rečiau kaip kartą per metus arba pasikeitus teisiniam reglamentavimui.